

Resumé

af indkomne hørings svar til

"Råstofreddegørelse"

og spørgsmålet om revision af Råstofplan 2020

Skråfoto 2022: Råstofgrav ved Stendalvej i Ikast-Brande Kommune.

Indledning

Hvert fjerde år skal regionsrådet gennemgå den gældende råstofplan, for at vurdere, om planen skal revideres. Til brug for vurderingen har regionen udarbejdet en Råstofredegørelse der beskriver forsyningssituationen på råstofområdet. Redegørelsen sendes i offentlig høring.

Regionsrådet træffer beslutning om en eventuel revision af råstofplanen på baggrund af blandt andet råstofredegørelsen og de indkomne høringssvar fra den offentlige høring.

I dette notat, har administrationen udarbejdet et resumé af de indkomne høringssvar med administrationens bemærkninger til det enkelte høringssvar.

Der er indkommet i alt 35 høringssvar i høringsperioden fra den 1. juni til og med den 14. August 2022.

11 høringssvar er fra kommunerne, 2 er fra statslige myndigheder, 16 er fra råstofbranchen, 4 er fra Danmarks Naturfredningsforening og 2 er fra borgere.

Flere af høringssvarene forholder sig ikke til spørgsmålet om planrevision, men har bemærkninger til selve planarbejdet, sagsbehandlingen af råstofgraveansøgninger og den grønne omstilling.

Høringssvarene kan ses i deres fulde længde på forsiden af hjemmesiden: www.rastofplan2024.rm.dk På denne side er det også muligt at læse råstofredegørelsen.

Råstofredegørelsen var under høringen offentlig tilgængelig på regionens hjemmeside og blev endvidere sendt i høring hos nedenstående:

*(Dem der er fremhævet med **fed skrift** har afgivet høringssvar)*

- 19 kommuner beliggende i Region Midtjylland (**Favrskov, Hedensted, Herning**, Holstebro, Horsens, Ikast-Brande, **Lemvig**, Norddjurs, Odder, **Randers, Ringkøbing-Skjern**, Samsø, **Silkeborg**, Skanderborg, **Skive, Struer, Syddjurs**, Viborg, **Aarhus**).
- Branchen
- Slots- og Kulturstyrelsen
- Fredningsnævnet for Midtjylland, vest
- Fredningsnævnet for Midtjylland, øst

- **Landbrugsstyrelsen**
- Naturstyrelsen
- Miljøstyrelsen
- Trafikstyrelsen
- **Vejdirektoratet**
- **Banedanmark**
- Kommunernes Landsforening (KL)
- Region Nordjylland
- Region Syddanmark
- Region Sjælland
- Region Hovedstaden
- Dansk Ornitologisk Forening (DOF), centralt
- Danmarks Naturfredningsforening (DN), centralt
- Friluftsrådet
- Dansk industri
- Dansk byggeri
- Dakofa
- Landbrug og fødevarer
- Dansk byggeri
- Museerne
- Dansk Industri, danske råstoffer
- Danske Tegl

Følgende formuleringer er anvendt i den efterfølgende gennemgang af hørings-svar:

- *Høringssvaret tages til efterretning* (betyder at regionen vil foretage en aktiv handling i overensstemmelse med tilkendegivelsen i bemærkningsfeltet).

og

- *Høringssvaret tages til orientering* (betyder at regionen har noteret sig indholdet).

Kommunerne

Administrationen bemærker generelt til kommunernes hørings svar, at forhold omkring indhold i råstofplanen, herunder både retningslinjer og konkrete arealudlæg, vil indgå i den kommende planproces, såfremt regionsrådet beslutter at Råstofplan 2020 skal revideres.

Administrationen vil, uanset om Råstofplan 2020 revideres eller ej, tage initiativ til en drøftelse med hver enkelt kommune om råstofindvindingen.

Kommune	Høringssvar nr.	Resume af høringssvar	Bemærkninger til høringssvar
Lemvig	4441	Lemvig Kommune har ingen bemærkninger til råstofredegørelsen.	Høringssvaret tages til orientering.
Skive	4509 og 4539	Skive Kommunes Teknik- og Miljøudvalg har behandlet redegørelsen. Udvalget forholder sig ikke til revisionsspørgsmålet men ønsker, at regionen kortlægger efter nye forekomster af sand, grus og sten.	Høringssvaret tages til efterretning.
Silkeborg	4512	Silkeborg Kommune opfordrer til at Råstofplan 2020 revideres. Kommunen fremsender ønsker til ændringer af retningslinjerne i den kommende råstofplan, herunder særligt til efterbehandlingen. Kommunen ønsker desuden, at et konkret råstofinteresseområde ved Gludsted tages ud, samt at der ikke sker yderligere udvidelse ved råstofgraveområderne ved Asklev.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning. Bemærkninger til retningslinjer samt konkrete arealer skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024.
Randers	4514	Randers Kommune ønsker, at Råstofplan 2020 revideres, og at der i revisionen bliver sat fokus på planlægning for bæredygtighed råstofindvinding og fremme af varig natur og rekreative områder efter endt råstofindvinding. Kommunen ønsker også dialog med regionen om konkrete råstofområder.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.
Aarhus	4515	Aarhus Kommune forholder sig ikke til revisionsspørgsmålet.	

		Kommunen bemærker, at der bør være øget fokus på cirkulær økonomi, genanvendelse og overskudsjord i den samlede råstofplanlægning.	Høringssvaret er taget til efterretning. Bemærkninger til råstofplanlægningens fokus og indhold skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024.
Herning	4519	Herning Kommune forholder sig ikke til revisionsspørgsmålet. Kommunen ønsker, at råstofgraveområder placeres tæt ved kommende byudviklingsområder for at minimere transportbehovet. Kommunen har en strategi for bæredygtig jordhåndtering, som bl. a. omhandler genanvendelse af overjord. Kommunen har bemærkninger til udpegning af nye råstofgraveområder og til efterbehandling. Derudover har kommunen konkret en forespørgsel om solcelleanlæg, som ønskes drøftet med regionen.	Høringssvaret er taget til efterretning. Bemærkninger til råstofplanlægningens fokus og indhold skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024. Spørgsmålet om solcelleanlæg i råstofgraveområder skal ligeledes drøftes i andet regi.
Ringkøbing-Skjern	4520	Ringkøbing-Skjern Kommune har ingen bemærkninger til råstofreguleringen og forholder sig ikke til revisionsspørgsmålet. Kommunen vil meget gerne inddrages så tidligt som muligt i processen, hvis råstofplanen skal revideres.	Høringssvaret tages til efterretning. Administrationen indleder dialog med hver enkelt kommune tidligt i processen ved en eventuel udarbejdelse af en råstofplan 2024.
Syddjurs	4524	Syddjurs Kommune forholder sig ikke til revisionsspørgsmålet. Kommunen understreger, at råstofindvinding skal ske med lokale hensyn og i dialog med lokalsamfundene og har bemærkninger til kommunens konkrete graveområder. Kommunen ønsker, at der graves færdig og under grundvandspejl inden nye råstofgrave åbnes, samt at efterbehandlingen af graveområder er til gavn for lokalområdet ved blandt	Høringssvaret tages til efterretning. Bemærkninger til råstofplanlægningens indhold, herunder til efterbehandling, skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024.

		andet retablering til naturformål og biodiversitet.	
Struer	4526	Stuer Kommune forholder sig ikke til revisionsspørgsmålet, men er glade for at konstatere, at der jf. råstofredegørelsen fortsat vil være adgang til de nødvendige råstofressourcer til kommunens målsætning om øget vækst.	Høringssvaret tages til efterretning.
Hedensted	4533	Hedensted Kommune forholder sig ikke til revisionsspørgsmålet, men orienterer om flere større anlægsprojekter, hvor der skal bruges store mængder råstoffer, herunder erhvervsbyggeri og en større omfartsvej.	Høringssvaret tages til efterretning.
Favrskov	4537	Favrskov Kommunes Byråd anbefaler, at Råstofplan 2020 revideres, idet adgang til de nødvendige råstoffer er en forudsætning for den vækst og udvikling, som ønskes i Favrskov Kommune. Desuden udføres der i de kommende år store infrastrukturprojekter i den østjyske region, fx udvidelse af E45 og den nye Rute 26. Favrskov Kommune finder, at der går for lang tid, hvis næste råstofplan først kommer i 2028. Kommunen ser frem til det videre samarbejde og dialog om evt. revision af råstofplanen og vil gerne inddrages tidligt.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning og der takkes for bemærkningerne om de kommende større anlægsprojekter.

Stat

Stat	Høringssvar nr.	Resume af høringssvar	Bemærkninger til høringssvar
Banedanmark	4429	Banedanmark har ingen bemærkninger til råstofredegørelsen.	Høringssvaret er taget til orientering.
Vejdirektoratet	4538	Vejdirektoratet forholder sig ikke til revisionsspørgsmålet, men har afgivet høringssvar i for-	Høringssvaret tages til efterretning.

		<p>hold til kommende vejprojekter, herunder hvor der på nuværende tidspunkt skal udvides og etableres veje.</p> <p>Hvor det er muligt, har Vejdirektoratet også angivet det forventede råstofforbrug ved fremtidige vejanlæg.</p> <p>Vejdirektoratet har orienteret administrationen om, at på baggrund af de konkrete vejprojekter der er besluttet samt infrastrukturplanen, så er det op til regionen at vurdere, om der er brug for en planrevision.</p>	<p>Regionen takker for høringssvaret, der supplerer og nuancerer Region Midtjyllands opgørelse over det fremtidige behov for råstoffer.</p>
--	--	--	---

Branchen

Flere råstofindvindere udtrykker at det er vigtigt med en planrevision. Nye udlæg er med til at sikre en langsigtet og stabil forsyning. Dette både af hensyn til afskrivningsperiode for investering i materiel, logistik samt forsyning- og leveringssikkerhed. Nogle indvindere oplyser, at de ikke har nok råstoffer helt frem til 2028, hvis man springer en råstofplanperiode over.

Indvinder	Høringssvar nr.	Resume af høringssvar	Bemærkninger til høringssvar
Kroghs A/S	4412	<p>Kroghs A/S ønsker en planrevision.</p> <p>Det er vigtigt for virksomheden med en langsigtet og stabil horisont i forhold til afskrivning af materiel, logistik og leveringssikkerhed for kundesegmentet.</p> <p>Kroghs A/S har bemærkninger vedrørende en del af en konkret</p>	<p>Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.</p> <p>Bemærkninger til konkrete arealer skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024.</p>

		matrikel, som ønskes optaget som råstofgraveområde i Råstofplan 2024. Der er tale om en udvidelse af eksisterende graveområde.	
Skårup Entreprenør, Tommy Thomsen	4436	Ønsker mulighed for at søge om nyt råstofgraveområde i Råstofplan 2024. Der er ikke råstoffer nok til 2028 i det nuværende råstofgraveområde, og hvis området ikke udvides, vil det betyde afvikling.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.
Randers Tegl A/S	4448	Randers Tegl A/S ønsker en revision af råstofplanen i 2024, både for inddragelse og udtagning af råstofgraveområder. Der er løbende behov for at indvindingen omstiller sig byggebranchens behov. Dette er særlig vigtigt for indvinding af rødbrændende ler til tegl.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.
Dansand A/S	4474	Dansand A/S bemærker, at der er brug for udlægning af nye arealer og fremsender bemærkninger om tre konkrete arealer ved Tandskov Grusgrav, som ønskes optaget som råstofgraveområder i Råstofplan 2024.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning. Bemærkninger til konkrete arealer skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024.
Pindstrup Mosebrug	4475	Pindstrup Mosebrug ønsker råstofplanen revideret i 2024 for at sikre fortsat tørveindvinding på Djursland. Flere af de eksisterende indvindingsområder er ved at være færdiggravede.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.
Rom Grusgrav	4483	Rom Grusgrav ønsker råstofplanen revideret i 2024, da de ellers nogle steder i den vestlige del af regionen vil løbe tør for områder	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.

		til råstofindvinding. Nogle lodsejere ønsker ikke indvinding i de eksisterende råstofgraveområder, som derfor ikke reelt er tilgængelige. Der ønskes desuden større sikkerhed for, at lodsejere efter endt indvinding kan udnytte arealerne landbrugsmæssigt som hidtil.	Forholdene omkring efterbehandling indgår dels i råstofplanernes retningslinjer, dels i de konkrete råstofgrave tilladelser og efterbehandlingsplaner.
Nymølle Stenindustrier A/S	4489	Nymølle Stenindustrier ønsker revision af råstofplanen i 2024. Der bør i planlægningen være større fokus på ressourcens kvalitet, idet der især mangler stabilgrus og materiale til bundsikring. Der er udfordringer med at hente råstoffer lokalt, især omkring Århus. Flere eksisterende graveområder forventes færdiggravet inden for kort tid, og der er et behov for langtidsplanlægning i branchen.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.
Skave Grusgrav, Jan Kristensen	4490	Skave Grusgrav opfordrer til en revision af råstofplanen i 2024. Der kommer til at mangle graveområder, bl.a. som følge af et areal, der ikke kom med i Råstofplan 2020.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.
Thyholm Vognmandsforretning A/S	4495	Thyholm Vognmandsforretning ønsker revision af råstofplanen i 2024, da de pt. er i forhandlinger om et nyt graveområde. Uden en revision løber de tør for råstoffer.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.
Aalborg Portland A/S	4499	Aalborg Portland ønsker revision af råstofplanen i 2024. I forbindelse med udvikling af klimaneutral cementproduktion med reduceret CO2-bidrag er der behov for indvinding af plastisk ler. Der peges på et konkret område til udvidelse af et eksisterende	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning. Bemærkninger til konkrete arealer skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024.

		graveområde. Dette område ønskes inddraget i Råstofplan 2024.	
Gert Svith A/S, Henrik Svith	4527	<p>Gert Svith A/S ønsker revision af råstofplanen i 2024. Det bemærkes, at to konkrete arealer ved en fejl ikke kom med i Råstofplan 2020, selvom de ligger ved eksisterende graveområde og har gode ressourcer.</p> <p>Det bemærkes også, at der er stort behov for råstoffer til konkrete planlagte vejanlæg i Østjylland og til at imødegå efterspørgslen i Aarhusområdet.</p>	<p>Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.</p> <p>Bemærkninger til konkrete arealer skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024.</p>
NCC Industry A/S Råstoffer	4528	<p>NCC Industry A/S ønsker revision af råstofplanen i 2024, så planlægningen er robust og fleksibel.</p> <p>Råstofferne inden for en region kan være skævt fordelt, og visse typer bliver en mangelvare i løbet af få år.</p> <p>Minimering af transport er en del af den grønne omstilling og lokal forsyning er derfor vigtig, idet transport over længere afstande forøger CO2-udslippet betydeligt.</p> <p>Regeringens Infrastrukturplan 2035 medfører væsentligt forøget forbrug af råstoffer. Derudover betyder krigen i Ukraine sammen med "gaskrisen" et øget behov for råstoffer til vindmølleparker, ledningsanlæg mv.</p>	<p>Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.</p> <p>Regionen takker for betragtningerne i forhold til den grønne omstilling.</p>
Asklev Sten og Grus ApS	4529	Asklev Sten og Grus ApS ønsker en revision af råstofplanen i 2024.	Høringssvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.

		Virksomheden har ønsker om udlægning af nye arealer ved de eksisterende råstofgraveområder og imødeser et stort behov for råstoffer samt mangel på kvalitetsmaterialer.	
Imerys Industrial Minerals Denmark A/S	4530	<p>Imerys ønsker en revision af råstofplanen I 2024.</p> <p>Der er ikke reelt adgang til moler I en planperiode på 12 år, og der bør derfor udlægges nye graveområder på Fur. To grave er tømt og under nedlukning og kan derfor tages ud som graveområde I kommende råstofplan.</p> <p>Både Imerys og Skamol søgte om nye råstofgraveområder I råstofplan 2020, men de fleste blev ikke udlagt. Det er vigtigt, at regionen også fokuserer på moler I planlægningen.</p>	<p>Høringsvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning.</p> <p>Endvidere er bemærkningerne om behovet for moler taget til efterretning.</p> <p>Bemærkninger til konkrete arealer skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024.</p>
HM Entreprenør A/S, Michael Mortensen	4461	<p>HM Entreprenører A/S ønsker en revision af råstofplanen i 2024.</p> <p>Virksomheden peger på en række store bygge- og anlægsprojekter, som kræver og fremadrettet vil kræve et meget stort råstofforbrug, især til transportrelaterede erhverv. Behovet i råstoffredeghørelsen vurderes at være underestimeret, og kvaliteten er ofte ikke som forventet. Der er derfor behov for nye råstofgraveområder. Virksomheden stiller forslag om et konkret areal til kommende råstofgraveområde.</p>	<p>Høringsvaret om, at der ønskes en revision af råstofplanen, er taget til efterretning. og tager bemærkningerne om de kommende bygge- og anlægsprojekter til efterretning.</p> <p>Bemærkninger til konkrete arealer skal fremsendes i forbindelse med en evt. kommende udarbejdelse af Råstofplan 2024.</p>
DI (Dansk Industri)	4521	DI forholder sig ikke til spørgsmålet om en evt. planrevision.	Høringsvaret tages til efterretning.

		<p>DI anbefaler en dialog med Trafikministeriet om projekterne i Infrastrukturaftalen, samt øvrige anlægsprojekter (havneanlæg mv.), der medfører behov for råstoffer.</p> <p>DI bemærker, at planlægningshorisonten for arealer til råstofindvinding skal være lang, bl.a. da en tilladelse kan være længe undervejs, så der kan opretholdes en kontinuert leverance. DI går gerne i dialog herom.</p>	<p>Regionen er opmærksom på infrastrukturen og de øvrige kommende større anlægsprojekter. Der er i de nuværende graveområder indlagt ekstra kapacitet til kommende projekter.</p> <p>Konkrete større anlægsprojekter vil indgå mere præcist i råstofplanlægningen, efterhånden som omfang og tidsperiode for anlægsarbejdet er nærmere fastlagt.</p>
--	--	---	--

Interesseorganisationer

Organisation	Høringssvar nr.	Resume af høringssvar	Bemærkninger til høringssvar
DN, København DN, Samråd Vest DN, Samråd Vest- og Østjylland DN, Horsens	4517, 4532, 4534 og 4536	<p>DN ser sig ikke i stand til, at vurdere hvorvidt der er behov for planrevision. DN støtter redegørelsens bemærkninger om bæredygtighed og anbefaler, at der i den kommende planrevision tages vidtgående klima- og miljøhensyn.</p> <p>DN beskriver naturværdien i færdiggravede råstofgrave og ønsker derfor, at der stræbes efter, at så mange råstofgrave som muligt bliver efterbehandlet til næringsfattig natur. DN kommer også ind på arealkonflikten mellem solceller og råstofgravning, hvor de mener råstofgravning skal foregå før man placerer solceller i gravområderne. Derudover påpeger DN</p>	<p>Høringssvarene er taget til efterretning.</p> <p>DN kommer ind på flere forskellige emner, der ikke vedrører en eventuel planrevision. Disse tages til efterretning.</p>

		manglende miljørapport for råstofgraveområdet benævnt Stauning i Råstofplan 2020, samt at høringsmaterialet er mangelfuldt. De kommer også ind på prioriteringsspørgsmålet mellem råstofgravning og landskab, natur og drikkevandsinteresser.	
--	--	---	--

Borgere

Navn	Hørings-svar nr.	Resume af hørings-svar	Bemærkninger til hørings-svar
Henrik Plauborg Nooe	4378	Kræftfremkaldende råstoffer skal ikke i naturen og i drikkevandet. De skal lagres i udlandet.	Hørings-svaret tages til efterretning
Jacob Knutsson	4523	Anmodning om at lade et i Råstofplan 2020 udlagt råstofgraveområde (Arnborg Øst) overgå helt eller delvist til anden arealanvendelse – herunder planlægning for solceller i Herning Kommune. Det oplyses at projektforslaget stadig er under udvikling og seneste opdaterede projektforslag fra maj 2022 er vedhæftet hørings-svaret.	Hørings-svaret tages til efterretning Regionen kan oplyse, at råstofgraveområde Arnborg Øst som der evt. ønskes etableret solceller på, er et nyt udlagt område, der kommer med i Råstofplan 2020. Regionen ønsker at indgå i dialog med Herning Kommune før der kan tages stilling til et eventuelt fremtidigt projekt.